

ביטחון המדינה 50 שנה

א. רובינשטיין: הנ"ר הסופי של המומחים היה צריך להיות מוגש הבקר. עוד לא ראיתי אותו. אבל העידוד לנו, מה שצוטט קוחנובסקי, היה באמת מזה שהעבודות הטכניות שהצד שלנו עשה, ואגב - מערכת המיפוי הצבאית היא מאד טובה טכנית, היא מתקדמת במישור הטכנולוגי. בהקשר של קו האמצע, או קו הנקודות הנמוכות, היו אינדיקציות חיוביות מסויימות.

קו הנקודות הנמוכות הוא ההגדרה המשנית המנדטורית. ההגדרה המנדטורית הבסיסית היתה אמצע. זו הגדרה ראשונה שהיא הקולב שעליו תלויה ההתייחסות להגדרות הגבול. היא אמצע לכל האורך. היא אמצע ואדי ערבה. כמובן יש שאלה מה זה ואדי ערבה. האם ואדי ערבה זה מקום של מיס? אין דבר כזה. אין בכלל ואדי ערבה כקו ישר או קו כלשהו שהולך בין ים המלח לים סוף. ההגדרה המשנית המנדטורית היתה הנקודות הנמוכות. הנקודות הנמוכות זה שאלה של מדידות וכל מיני דברים מהסוג הזה.

מה שאורי מתייחס אליו בעיקר, וכל זה יוצג בצורה מסודרת, הוא ההתייחסות היותר זהירה של המומחים. המומחים זה משפטנים, לאוטרפאכט שהתייעצנו איתו, ועוזרו. ההתייחסות הזהירה, בגלל ריבוי המפות והחומר המנדטורי ששרטט קווים, למרות שאלה לא היו מוסכמים בין הצדדים. זאת אומרת, אין חולק על כך שהגבול מעולם לא סומן ככזה בשטח. בזמן המנדט, ואחרי זה עוד הודפסו מפות שאנחנו הדפסנו לאורך השנים, לאורך כל שנות המדינה, והיו כל מיני קווים שהיו על המפות האלה, והקווים האלה, ברובם הגדול, לא נוחים למדינת ישראל כמובן.

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: הסכם שביתת הנשק הוא על המפות האלה?

א. רובינשטיין: הסכם שביתת הנשק הוא על מפות כאלה, והוא גם לא נוח למדינת ישראל, לפי מה שהיא רוצה היום בערבה, מטבע הדברים. הסכם שביתת הנשק בערבה הוא הרבה יותר מערבה.

ביטחון המדינה 50 שנה

א. רובינשטיין: אני תמיד מצטט את השיר: "פתאם קם גדר בבקר ומרגיש שהוא גבול ומתחיל ללכת". כמה אנשים כאן התפרנסו מהשיר הזה לאורך תקופה. לא רק זה, אלא יש כמה מאנשי הימין של מדינת ישראל שגם מתפארים בזה כל פעם בתקשורת, וגם הירדנים לא חרשים להתפארויות האלה. אף על פי כן, יש לנו טאקטיקה די מסודרת ודי בנויה, אני לא רוצה להכנס לזה.

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: צריך לעשות בשבוע הבא דיון נפרד. לא רק זה. אם אפילו

מגיעים, מה המשמעות של זה, בהעדר חוזה שלום.

א. רובינשטיין: לזה דוקא יש תשובה. זה ידוע להם. אימפלנטציה פינאלית, כלומר פינליזציה של נושא הגבול כתובה וחתומה רק בחוזה שלום. כתבנו את זה מפורשות.

ראה"מ ושהב"ט רבין: אם אתה עושה את זה, זה יצור אוירה בינלאומית שאנחנו נמצאים אצלו. לא חשוב מה כתוב בניירות.

א. רובינשטיין: זו שאלה אחרת. זה גם תלוי מה אנחנו נגיד לאוירה הבינלאומית. עד היום הוא לא שמע מאיתנו, לא את הביטוי occupied territory ולא את הביטוי-

ראה"מ ושהב"ט רבין: כי זה לא occupy, זה לא היה במלחמה.

א. רובינשטיין: יש קשיים טכניים אחרים שקשורים למשל בדרום ים המלח. הוא הרי התייבש. ים המלח של שנות ה-50 טה-60 זה לא אותו דבר כמו ים המלח של היום. בנושא הגבולות נעשה את זה במסודר-

ראה"מ ושהב"ט רבין: מתי המשך השיחות?

א. רובינשטיין: ביום שלישי.

בקבוצת הבטחון אין דברים דרמטיים מיוחדים, אבל יש על מה לדבר שם. לדעתי, בסופו של דבר, כבר יחסי מערכות הבטחון נכנסו לפאזה טובה בחיים, כלומר המפגשים עם הגנרלים והקישור, ואני רוצה לומר מילה טובה על צה"ל בכלל בהקשר של העבודות למטה, והקישור הצבאי במיוחד. אף אחד לא ביקש ממני. אני אומר כי אני חושב שהוא באמת עושה עבודה טובה, שפיגל והקבוצה שלו, במיוחד הוא באופן אישי. הוא מתמסר לזה. צריך להגיד עליו מילה טובה גם במקום הזה. הבעיות בבטחון, זה לא יעלה הפעם במיוחד, אבל הבעיות האמיתיות יהיו בעיות פלטפורמה לעתיד-

ראה"מ ושהב"ט רבין: אני שואל לא על תוכן השיחות.

א. רובינשטיין: הועדה השניה תהיה בים המלח, מים ואנרגיה ואיכות הסביבה. בנושא המים, אני לא רוצה להכנס, גם נצטרך איזה הנחיה, כי

זה אולי הנושא הכי קשה במוכן החשבון הכולל,

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: הרי נתתי למלך 4, בשנים קודמות נתנו 3.5-

א. רובינשטיין: שזה בדרג מיניסטרילי מוסיפים משהו.

הקטע של המים, הבעיה היא כרגע טאקטית.

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: נח כבר דיבר איתם על זה.

א. רובינשטיין: אין נושא בתחום המים שלא חוזרים עליו הרבה פעמים.

הבעיה הטאקטית היא איך נעביר את העיסוק לא רק מהדישה

הבלתי נלאית בהקצאות, כמה מגיע לנו, כמה מגיע להם, מהירמוך ומהירדן, אלא על

נושא הגדלת תפוקת המים: דהיינו, סוף סוף לדבר לא רק בעקרונות.

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: על מה?

א. רובינשטיין: על איגום מים שהולכים לאיבוד, שזו כמות גדולה מאד.

על ניקוי הירדן התחתון שבגלל כל מיני זיהומים המים אינם

באיכות שתיה. על התפלות במידה מסוימת. על איקס אמצעים שהם מגדילים במידה

מסוימת, גדולה, את המים. זה מעבר לתכניות ה"גראנד דזיין" אזוריות וכן. אני

מדבר על היחסים בינינו.

צריך כמובן איזה "גזר" בענין הזה. לא רק הדרישה הזו. על

זה נדבר בנפרד. לא כרגע.

הקטע הבא הוא נושאים כלכליים. לפי הצהרת וושינגטון,

מדובר גם על הטיפול בנושאים כלכליים, והכנסנו את זה. בקטע הזה, הירדנים הרי

קצת בבעיה, כי מצד אחד הנושאים הכלכליים הם טרילטראליים, והאמריקאים -

בניגוד למה שאמרו בהתחלה - לא הצליחו לגייס מספיק מומחים בשביל לעשות

טרילטראלי עכשיו. מצד שני, הם כן רוצים לדבר על זה, בין היתר גם בנושאים

מוניטריים והחשש הקשה שלהם-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: זה הירדנים. לא האמריקאים.

הם פוחדים מזה שיהיה מטבע פלשתינאי.

א. רובינשטיין: סליחה. ברשותך, עוד מילה. הירדנים היו רוצים לדבר על

הדברים האלה והם בדילמה-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: במסגרת בילטרלית.

א. רובינשטיין: נכון, אבל מצד אחד את כל הנושאים הכלכליים הם רצו להשאיר

טרילטרלית. למה? יש להם איזה קיבוע בראש, שנושאים כלכליים, בילטרלית איתנו הלאה זה קצת "מדי" נורמליזציה. שנית, יש נושא הפליטים, שבזמנו הם קשרו אותו עם נושאים כלכליים: "תעסקו בפליטים - נעסוק בכלכלי" -

ראה"מ ושהב"ט רבין: סליחה. בהצהרת וושינגטון אין התייחסות לנושא הפליטים.
א. רובינשטיין: אני יודע. אני חושב שזה מובן, כי הם הבינו שסדר היום או לוח הזמנים לגבי פליטים יהיה מה שכתוב ב-dop עם הפלשתינאים. אבל הקטע הכלכלי כן ידון. בסוף הגענו איתם להבנה שיהיו שיחות בילטרליות, הם רוצים אותם לא פורמליות, שלא יהיו סיכומים פורמליים. הסכמתי.

ראה"מ ושהב"ט רבין: זה מתואם אם האוצר?

א. רובינשטיין: יש נציגי האוצר.

ראה"מ ושהב"ט רבין: אני הבינתי בושינגטון שרוצים תת ועדה כלכלית בילטרלית.
א. רובינשטיין: נכון, והיא תהיה, והיא תדון בין היתר בנושאים העדינים האלה של החשש שלהם -

ראה"מ ושהב"ט רבין: בזה, לפי דעתי, הם לא רוצים את האמריקאים.

א. רובינשטיין: יתכן. מכל מקום, זה יהיה כך.

ראה"מ ושהב"ט רבין: צריך ליצור כלי בילטרלי כלכלי ירדני-ישראלי.

א. רובינשטיין: זו ההתחלה עכשיו. זו הפעם הראשונה שזה יהיה באופן מהותי.

יהיו שם נציגי האוצר. מצידנו אנחנו מביאים: אוצר, בנק

ישראל, משרד התמ"ס - כדי להראות שאנחנו מתעניינים גם בסחר, לא רק בעניינים

מוניטריים.

ביטחון המדינה 50 שנה

ראה"מ ושהב"ט רבין: אני יודע. הם דיברו על 400 מיליון דולר שעברו מבנקים

בירדן לבנקים בשטחים.

א. רובינשטיין: אגב, אנשים שלנו לא מזהים את הזרימה הזו שהירדנים טוענים לה. האוצר ובנק ישראל לא זיהו את זה. הם לא רואים באותה חומרה, בראיה הירדנית, את הדבר הזה.

יהיה המפגש הכלכלי. מה שהם עוד לא נתנו תשובה חיובית והם קצת מתחמקים, אם כי טוב, יכול להיות שצריך לדבר עם טראונה על זה, זה העניין של הפרויקטים, הכביש וכו'. זה הם אומרים, זה בילטרלי, זה יידחה וכו'. אנחנו כמובן מצידנו מנדנדים. לא נשכב על הכביש בשביל זה. הקטע הבא, תעופה אזרחית. הזכרנו.

משטרה וסמים - מוזכר בהצהרת וושינגטון. זה יהיה מין נספח לועדת הבטחון.

השורה התחתונה, שיהיו השבוע שלושה ימים (שלישי, רביעי, חמישי) בים המלח, בכל הנושאים האלה שהזכרתי. בשבוע שאחרי זה - 4 ימים בים המלח. אלא אם כן נחליט בהסכמה הדדית לקצר. אלה הדברים. נראה אחרי הפגישה שלך עם המלך, אחרי האירועים הדרמטיים האלה של הימים האחרונים, איך זה יתבטא במשא ומתן. אם אני צריך לקלף את המו"מ לתכלס -

ראה"מ ושהב"ט רבין: בא נאמר כך, יש שוני בין דרגי העבודה לבין חצר המלך.

א. רובינשטיין: בזה אני רוצה לומר: אם אני צריך לקלף את הדברים לשורשם, קודם כל, צריך יהיה לראות עד כמה, ובערבה השבוע לא ראינו מספיק שרוח וושינגטון, שאנחנו כל הזמן מדברים עליה, אם זה חלחל מספיק לדרגי העבודה. השבוע לא ראינו את זה מספיק.

ביטחון המדינה 50 שנה

א. רובינשטיין: לדוגמה, עניין מיקום תחנת הגבול, היה צריך ללכת למעלה בעניינים אחרים, כל דבר היה צריך ללכת למעלה. אצלנו זה פחות דרמטי. החלק הקשה במו"מ, שבעצם, אילו היו אומרים: בואו נעשה מחר חוזה שלום, מה שצריך לגמור. אילו היו אומרים דבר כזה (זה לא מה שנאמר), שני הקטעים הקשים זה הגבול והמים, מה שידוע לכולם. בזה הם מצפים כנראה לאיזה רוח וושינגטון חדשה. מלבד נושא הפליטים שנדחה ולא עולה על הפרק כרגע, כי הם

מבינים שהם לא יכולים.

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: יש דבר שלא מדברים עליו. אחת הסיבות, חוץ מהבעיות הכלליות, לחוזה שלום, סימון הגבול בקטע שמול יהודה ושומרון הוא פרובלמטי להם.

א. רובינשטיין: הוא לא חלק ממשא ומתן, לפי ההסכם. המשא ומתן לא עוסק בו.

בהסכם כתוב שכל עסקי הגבול נעשים without prejudice-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: לכן לא יכול להיות חוזה שלום. מדוע? אין חוזה שלום בלי

גבול. זאת הבעיה שגם לי לקח זמן להבין אותה.

א. רובינשטיין: אני רוצה להגיד לך במילה אחת. אני, בשעתו, כשהתחלנו

את המו"מ אחרי מדריד-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: אם הם מסמנים איתך את הגבול, אלא without prejudice -

א. רובינשטיין: השקפתי אחרי מדריד היתה שאת חוזה השלום צריך לעשות

במקביל להסדר הקבע עם הפלשתינאים. כך חשבתי בשעתו. למה?

בגלל הנקודה הזו, שאז זה יתן לך את התמונה הכוללת, ונדע איפה. עדין, לא

נשללת בעיני האפשרות, אם הקב"ה יעשה שאפשר להגיע איתם לחוזה שלום, לעשות

- without prejudice

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: בתנאי אחד: without prejudice.

א. רובינשטיין: כן. ויש כבר נוסחה כזו היום.

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: איפה בהסכם זה כתוב?

א. רובינשטיין: באג'נדה המקורית של 14 בספטמבר. שם כתוב:

"הגבול הוא... without prejudice לשטחים שבאו לשליטת

ישראל מאז 67". וגם במאי כמובן, כי אנחנו מעתיקים את זה כל הזמן בגלגולים

השונים. אבל זה המקור.

ביטחון המדינה 50 שנה

א. רובינשטיין: ההחלטה על חוזה שלום אצלם תכלול גם את הבעיה-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: סורית והפלשתינאית והכל. אבל בנושא הזה, אם יש לנו

את זה, שכחתי את הענין של without prejudice -

א. רובינשטיין: זה ישנו. עד כאן.

ביטחון המדינה 50 שנה

ראה"מ ושהב"ט רבין: הם צריכים לדעת שבנושא של המים, הגמישות היא מותנית

בשביל מה.

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ביטחון המדינה 50 שנה

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: אני מציע לא לפתוח דיון.

א. רובינשטיין: מלים ספורות. בענין הגבול והמים, המסגרת שלנו היא כזו שמאפשרת באמת את השפיל הזה, בכוונה שמנו את זה במסגרת ועדה אחת ותת ועדות שלה, על מנת שהדברים יהיו ברורים, והם גם יהיו כך. הדבר השני, והוא קשור לשאלה טאקטית, ראה"מ ושהב"ט רב"ן: השאלה הטאקטית, למה הוא מוכן להגיע. זה לא שאלה טאקטית אלא שאלה אסטרטגית.

א. רובינשטיין: בשני הנושאים האלה של הגבול והמים, גם אני מסכים לדעה שההכרעה תהיה הכרעה מדינית ולא של דרגים מקצועיים, וזה ברור במדינה כמו ירדן, וודאי גם אצלנו זה סביר שכך יהיה. ההכרעה תהיה מדינית. אבל בשביל שההכרעה המדינית תינתן, חשוב מאד שיהיה להם מושג על העובדה שגם לנו יש מה להגיד. זאת אומרת, זה לא מובן מאליו שבאים ולוקחים 300 ק"מ והולכים, אלא שיש לנו טעונים, ואז אתה בא וחותר. וזה הקטע שלפניו אנחנו נמצאים-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: ברור. גם במים וגם בגבולות. יש לנו בעיות שלנו.

א. רובינשטיין: רק השבוע היו אצלי נציגי ישובי הערבה, כל שבוע הם אצלי אבל השבוע בפורום גדול, כמה עשרות אנשים-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: שמעתי היום את קיבוץ אילות, איך "גזלו מהם שדה, ובלי תאום איתם".

א. רובינשטיין: באמת! רק שתדע, היות שאנחנו עובדים בזהירות ואנחנו אנשים מנוסים, הבאנו את ראש המועצה האזורית שהוא חבר קיבוץ

אילות והוא נתן לנו את האו.קי. ובלי זה לא הייתי מזיז שם-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: זה לא בא לידי ביטוי ברדיו.

א. רובינשטיין: לא שמעתי היום רדיו, אבל אתה יודע, כל אחד צריך להוריד

את ה"קופון" שלו, גם אלה שאלה האופוזיציה שלו, ויש

פריימריס בקרוב למועצה האזורית וכו'. העובדה היא ששמו טושינסקי, הוא היה

איתנו, הזמנתי אותו, הראנו לו, אין בעיות-

ראה"מ ושהב"ט רב"ן: בסדר. אני לא מודאג מזה.

ביטחון המדינה 50 שנה
